

Sygn. akt I C 542/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Donata Nowocień - Pluta

Protokolant: Anna Ogrodnik

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2023 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 100.000 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. R. kwotę 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 listopada 2019r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 1168,70 zł tytułem części opłaty od pozwu i wynagrodzeń biegłych, poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 542/21

UZASADNIENIE

Powód M. R. wniósł przeciwko stronie pozwanej (...) SA w W. pozew o zapłatę kwoty 80.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 listopada 2019 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz zasądzenie kosztów procesu.

Powód uzasadnił, że dnia (...) r. utopił się na basenie jego syn. Odpowiedzialność za to zdarzenie ponosi strona pozwana, która do tej pory wypłaciła powodowi kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć syna. Według powoda kwota ta jest nieadekwatna do poniesionej straty. Zmarły syn zajmował się remontem wspólnego domu, planował rozpocząć działalność gospodarczą, spajał rodzinę.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Strona pozwana zaproponowała też zawarcie ugody w wysokości 55.000 zł i zwrot połowy kosztów postępowania.

Strona pozwana wskazał że żądanie powoda jest zbyt wygórowane.

Pismem z dnia 13 września 2022 r. powód rozszerzył powództwo, wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kwoty 100.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 października 2019 r.

do dnia zapłaty. Powód wskazał, że żądana kwota wraz z dotychczas wypłaconą kwotą 25.000 zł stanowi minimum nieobraźliwego zadośćuczynienia za śmierć zdrowego syna, który przeżył schorowanego ojca. Powód wskazał, że trudnym etapem były dla niego próby negocjacji ze stroną pozwaną, co do wysokości zadośćuczynienia. Cały proces wiązał się dla niego z wielkim dyskomfortem, a i tak dochodzona kwota nie zwróci mu syna.

Strona pozwana wniosła o oddalenie rozszerzonego powództwa w całości. Zaproponowała w ramach ugody kwotę 75.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Dnia (...) r. w wyniku utonięcia podczas przebywania na basenie (...) Gminy Miejskiej K. (...) w K. zginął syn powoda A. R. (1). Odpowiedzialność za to zdarzenie ponosi strona pozwana.

(bezsporne)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód przed śmiercią syna przeszedł zawał serca. Po śmierci syna pogorszył się jego stan zdrowia, częściej używa inhalacji. Powód oddalił się też od rodziny, wcześniej to zmarły syn był rozjemcą w czasie kłótni pomiędzy powodem, a jego żoną, świadkiem J. R.. Powód często ma łzy w oczach, jest zagubiony.

Małżonkom R. urodziło się łącznie pięcioro dzieci, a powód miał czworo dzieci z poprzedniego małżeństwa. Powód nie wyróżniał żadnego z dzieci, ale ze zmarłym synem miał najlepszy kontakt, rozumieli się. Powód mógł na nim polegać. Zmarły mieszkał razem z rodzicami, a pracował w Belgii, przyjeżdżał do domu na weekend raz lub dwa razy na miesiąc. Zmarły syn pomagał rodzicom w wychowywaniu młodszego brata świadka Ł. R. i niepełnosprawnej siostry. Powód czuł się przez to bardziej komfortowo. Dwa dni przed śmiercią A. R. (1) zdał maturę.

Dowód:

Zeznania świadka J. R. k. 75,

Zeznania świadka Ł. R. k. 75 v,

Zeznania powoda k. 134.

Powód konsultował z synem A. R. (1) remonty związane z domem, syn pomagał przy remontach, także finansowo, zrobił oczko wodne, kupił bramę garażową. Powód pracuje w Czechach i mówi, że często widzi zmarłego syna, gdy mu coś tłumaczy. To syn nauczył go kierowania wózkiem widłowym.

Dowód:

Zeznania świadka J. R. k. 75,

Zeznania świadka Ł. R. k. 75 v,

Zeznania powoda k. 134.

Powód nie usłyszał przeprosin w związku ze śmiercią syna, uczestniczył w sprawach karnych, gdy tylko było to możliwe, uczestniczył w wizji lokalnej. Uważał, że była szansa na uratowanie syna.

Dowód:

Zeznania powoda k. 134.

Powód pozostawał na leczeniu psychiatrycznym w związku z zaburzeniami adaptacyjnymi.

Dowód:

Zaświadczenie lekarskie k. 44,

Faktury k. 45, 46.

Powód w związku ze zdarzeniem szkodowym doznał zespołu stresu pourazowego. Zaburzenia te skutkowały 5% uszczerbkiem na zdrowiu. M. charakter rozstroju emocjonalnego i utrzymującej się reakcji depresyjno – lękowej. Osłabiła się jego ogólna aktywność życiowa, styl życia stał się bardziej bierny, w stanie psychicznym dominują przetrwałe zaburzenia depresyjne i lękowe, poczucie rozpacz, tęsknoty, żalu, myśli depresyjne, zaburzenia snu, koszmary senne, natrętne myśli dotyczące zmarłego syna, trudności koncentracji uwagi, nadpobudliwość nerwowa. Powód nadal płacze, gdy odwiedza grób syna lub wspomina jego śmierć, ma poczucie luki życiowej i straty niemożliwej do wypełnienia i rekompensaty.

Dowód:

Opinia sądowa k. 80 – 88.

Pismem z dnia 15 października 2019 r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną szkodę, do której doszło w wyniku nieprofesjonalnego zachowania ratowników. Pismo nadane zostało dnia 17 października 2019 r.

Dowód:

Wezwanie k. 42.

Decyzją z dnia 26 listopada 2019 r. strona pozwana ustaliła wysokość zadośćuczynienia na kwotę 25.000 zł.

Dowód:

Decyzja k. 43.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dołączone do akt dokumenty, opinię sądową i zeznania świadków oraz powoda. Sąd dał tym dowodom wiarę w całości, nie były one kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd zważył:

powództwo podlega uwzględnieniu w przeważającej części.

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Roszczenie powoda znajduje podstawę prawną w art. 446 § 4 kpc, który stanowi, że sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Niewątpliwie powód jest uprawniony do żądania kompensaty w związku z doznany bólem spowodowany śmiercią osoby bliskiej, a także przedwczesną utratą członka rodziny. Na skutek śmierci syna naruszone zostało jego dobro osobiste w postaci prawa do życia w rodzinie.

Niewątpliwie powód doznał szkody niemajątkowej (krzywdy). Istotę szkody niemajątkowej wiąże się z naruszeniem czysto subiektywnych przeżyć człowieka. Zadośćuczynienie ma za zadanie wyrównać krzywdę w postaci naruszenia prawa do życia w rodzinie, jak też ból, cierpienie i poczucie osamotnienia spowodowane utratą najbliższej osoby (wyrok SA w Lublinie z dnia 7 lipca 2009 r., II AKa 44/09, LEX nr 523973). Naruszenie prawa do życia w rodzinie stanowi dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich. Inaczej mówiąc krzywda to szkoda niemajątkowa, która objawia się przede

wszystkim w dotkliwych ujemnych przeżyciach psychicznych, bólu, żalu, poczuciu straty, osamotnieniu, braku oparcia otrzymywanego dotychczas od bliskiej osoby.

Wobec stwierdzenia, iż powód, jako ojciec, należy do kręgu uprawnionych do żądania kompensaty (zadośćuczynienia), jak też, że doznał krzywdy, w dalszej kolejności rzeczą Sądu było wyznaczenie właściwej, adekwatnej do rozmiaru tejże krzywdy kwoty.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód pozostawał w silnej więzi emocjonalnej ze zmarłym synem, natomiast zerwanie tej więzi stanowi

W rozpoznawanej sprawie krzywda jest tym bardziej dotkliwa, iż zmarły był osoba młodą, a śmierć nastąpiła nieoczekiwanie, nagle na skutek utonięcia na strzeżonym basenie i braku właściwej reakcji ratowników. Wypadek w sposób istotny zaburzył dotychczasowe funkcjonowanie powoda i całej rodziny.

W literaturze i orzecznictwie wskazuje się, że na rozmiar krzywdy mają wpływ przede wszystkim: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi, łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał znaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10), istotne jest także zachowanie osób odpowiedzialnych za szkodę już po zdarzeniu, ich dążenie do zadośćuczynienia, czy zmniejszenia cierpienia.

W rozpoznawanej sprawie powodem jest ojciec, który stracił przedwcześnie w pełni zdrowego syna na skutek zdarzenia nagłego. Niewątpliwie śmierć była niespodziewana, nagła, do której nie można było się powoli przyzwyczajać, czy ją przewidzieć. Powód był ojcem kilkorga dzieci, ale jak sam wskazał i potwierdzili to świadkowie, ze zmarłym synem łączyła go szczególna więź. Zmarły był jego pośrednikiem, osobą, na której mógł polegać, która mu pomagała i w remontach domu i w opiece nad rodziną, to jest młodszymi dziećmi oraz w relacjach małżeńskich. Zmarły syn pomagał rodzinie także finansowo, partycypując w kosztach remontu nieruchomości, w którym rodzina zamieszkiwała. Z uwagi na swe umiejętności praktyczne A. R. (2) był też nauczycielem swego ojca, pomógł mu w nauce obsługi wózka widłowego, na którym powód stale pracuje. Po śmierci syna powód się załamał i nadal przebywa w stanie depresyjnym. Podjął on leczenie psychiatryczne i psychologiczne, jednak z uwagi na swoją wiarę we własne siły i możliwość wyjścia z kryzysu, nie kontynuuje go w sposób systematyczny. Powód stale myśli o zmarłym synu, wspomina go, przypominają mu się różne zdarzenia związane z synem, odwiedza jego grób. Przy tych okazjach odczuwa głęboki smutek, pustkę i płacze.

Istotną kwestią przyczyniającą się do rozmiaru krzywdy powoda jest także fakt, że w jego opinii syna można było uratować, gdyby ratownicy na strzeżonym basenie działali we właściwy sposób. Powód uczestniczył w miarę możliwości w procesie karnym, wizji lokalnej, co bardzo przeżywał. Ma ogromny żal, że nie został przeproszony za zaistniałe zdarzenie, a trudne dla niego wezwanie do zapłaty tytułem zadośćuczynienia stało się przedmiotem przetargów ze stroną pozwaną. Powód odczuwał żal w związku z proponowanymi kwotami, w tym pierwotnie wypłaconą kwotą 25.000 zł za śmierć syna.

Sąd miał też na uwadze, że wysokość zadośćuczynienia przy uwzględnianiu krzywdy powinna być umiarkowana, utrzymana w rozsądnych granicach, nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy.

Zważając na wszystkie powyższe kwestie, Sąd uznał, że łączna kwota 125.000 zł będzie kwotą adekwatną do doznanej przez powoda krzywdy i po odejściu otrzymanej już przez niego kwoty 25.000 zł, orzekł, jak w punkcie I wyroku.

Sąd w oparciu o art. 481 § 1 k.c. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda odsetki ustawowe od dnia 26 listopada 2019 r., w tym dniu strona pozwana podjęła decyzję o wypłacie zadośćuczynienia na wezwanie powoda z dnia 15 października 2019 r. do dnia zapłaty.

Sąd oddalił żądanie w zakresie daty, od której powód żądał odsetek ustawowych za opóźnienie, dnia 15 października 2019 r. powód wystosował bowiem żądanie zapłaty, a datą pewną jego otrzymania jest data decyzji pozwanego.

Na podstawie art. 100. Kpc Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda całe koszty procesu, na które składa się opłata od pozwu – 4.000 zł, wynagrodzenie adwokackie w stawce minimalnej wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa – 5.417 zł i zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłych - 800 zł.

Sąd nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 1.168, 70 zł tytułem opłaty od zwiększonego żądania pozwu oraz części wynagrodzenia biegłych, które zostały poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa.